

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Про Пленум Центрального Комітету Комуністичної партії України

6 грудня 1962 року в Сесійному залі Верховної Ради Української РСР відкрився Пленум Центрального Комітету Комуністичної партії України.

На порядку денному Пленуму питання: Завдання Комуністичної партії України по виконанню рішень листопадового Пленуму ЦК КПРС «Про розвиток економіки СРСР і перебудову партійного керівництва народним господарством».

З доповіддю в цьому питанні виступив перший секретар ЦК КП України товариш М. В. Підгорний.

Для участі в роботі Пленуму ЦК КП України запрошені секретарі обкомів і міськкомів партії, начальники і парторги територіальних виробничих колгоспно-радгоспних управлінь, передовики промисловості і сільського господарства, керівники підприємств, будівельних організацій, конструкторських бюро та науково-дослідних закладів, вчені, працівники республіканських та обласних організацій.

Після доповіді М. В. Підгорного почались дебати.

ВИСТАВКА В БЕЛГРАДІ

БЕЛГРАД, 4. (ТАРС). Тут відкрито виставку творів радянського образотворчого мистецтва, організовану югославською комісією по культурних зв'язках з закордоном. На ній експонується близько 100 робіт радянських художників, у тому числі полотна і скульптури М. Сар'яна, С. Коненкова, Т. Салахова, Ю. Мікенаса. Велику увагу глядачів

привернула картина «В. І. Ленін», яку написав одеський художник М. Божій.

Югославська преса дає високу оцінку творчості радянських художників, висловлює впевненість, що виставка послужить справі дальшого зміцнення культурних зв'язків між югославським і радянським народами.

З В І Д У С І Л Ь

☆ На шахті Кемеровська рудника «Березовська-1» прославлена бригада Геннадія Конончука вузькозахватним комбайном «К-52» встановила два світових рекорди добового виїмання вугілля. В перший день видано 3053, а в другий — 3127 тонн вугілля. 3 грудня бригада встановила новий рекорд. За добу видано 3569 тонн вугілля.

тажувачі, електромашини, грейдери, вугільні комбайни, крокуючі екскаватори, шахтні лебідки та інше устаткування, а також будівельні матеріали і хімічна продукція.

☆ Інститут «Діпрококс» у Харкові виконав робоче проектування потужної кокової батареї, що споруджується на югославському комбінаті імені Бориса Кид-

рича в Луковац. Вона складається з 35 печей. Донецький завод «Коксохім-маш» приступив до виготовлення технологічного устаткування для цієї будови.

☆ Уральський автомобільний завод на місяць раніше виконав річне завдання по поставці вантажних автомобілів колгоспам і радгоспам країни.

☆ Замовлення для Югославії виконує близько 70 підприємств майже всіх економічних районів України. В номенклатурі виробів і матеріалів, що поставляються, — металорізальні верстати, вантажні автомобілі, автокрани і автонавантажувачі.

ПЕРЕДПЛАТУ ЖУРНАЛУ «МОЛОДОЙ КОМУНІСТ» ПРОДОВЖЕНО

У зв'язку з численними просьбами молоді передплату журналу ЦК ВЛКСМ «Молодой коммунист» продовжено до 15 грудня ц. р.

Д В О Є НЕРОЗЛУЧНИХ

лих діаметрів, для зінкування гайок та інші. За рік спільної праці у них — вісім цікавих пропозицій, які вже впроваджені у виробництво. У Георгія, який після демобілізації з Радянської Армії вже третій рік працює на електромеханічному заводі, багатий рахунок — 20 втілених у життя нововведень. Але друг швидко наздоганяє його. Щоправда, Олександр в іншому випередив товариша — в навчанні. Кошеленко вчиться заочно у технікумі гірничої промисловості. Сюди готується наступного року поступити і Зубов.

Є ще одна риса в роботі молодих винахідників — їх пропозиції не відхиляються, проходять всі випробування. А все тому, що перш, ніж подати їх, друзі не раз за-

П'ЯТЕРО хлопців у бригаді. Шумливіх, веселих, їх часто можна бачити разом. А оці двоє — нерозлучні. Високий, трохи сором'язливий бригадир налаштований на дружбу з Георгієм Зубовим і кремезний, гострий на язик Сашко Кошеленко подружлись не тільки тому, що поряд стоять їх верстати. Єднає друзів спільне захоплення — технічна творчість.

Стоять у цеху автомати — хитромудрі, розумні, залізниці «істоти». За справністю їх і стежить бригада налаштованих. Стежать прищепленим оком, господарським. І дещо підмічають невтомні раціоналізатори Сашко і Георгій. Виляли вони, що автомати — це не вершина досконалості, що можна їх при вмінні ще інтенсивніше використовувати, примусити працювати за людину навіть на дрібних операціях.

Так, вони запропонували модернізацію квалачків на автомат моделі «1А-118» — ліквідували всі зайві рухи, холості ходи, і тепер за один оберт вала автомат дає не одну деталь, як раніше, а чотири. Це — одне з найкращих удосконалень молодих раціоналізаторів. Над ним вони працювали більше місяця.

Цінні й інші пропозиції цих комсомольців — пристосування для виготовлення заклепок ма-

лишаються в цеху після зміни, ще й ще перевіряють правильність думки. Просиджують вечорами над кресленнями, перегортають десятки книг в технічній бібліотеці, шукають потрібні відомості. І тільки після цього — перемога. Здобута в горінні, у творчих муках, і тому особливо приємна.

М. ДРОЩЕНКО, секретар комітету комсомолу Олександрійського електромеханічного заводу.

На знімку: (зліва направо) Георгій ЗУБОВ і Олександр КОШЕЛЕНКО.
Фото В. КОВПАКА.

Йосип Броз Тіто в Радянському Союзі

МОСКВА, 4. (ТАРС). Сердечно зустріли москвичі президента Федеративної Народної Республіки Югославії Йосипа Броза Тіто, який прибув у Радянський Союз на відпочинок на запрошення Голови Ради Міністрів СРСР М. С. Хрущова.

Високого гостя, його дружину та інших представників братнього югославського народу, що приїхали разом з ним, на Київському вокзалі столиці зустріли Перший секретар ЦК КПРС, Голова Ради Міністрів СРСР М. С. Хрущов з дружиною, товариші О. М. Косигін з дружиною, А. І. Мікоян, Ю. В. Андропов, В. П. Брежнев, міністри СРСР, представники трудящих міст.

З нагоди приїзду президента Югославії було вишукано почесну варту, виконано державні гімни ФНРЮ і СРСР.

Товариші М. С. Хрущов і Йосип Броз Тіто обмінялись вітальними промовами.

Трудова біографія комсомолки Лариси Бадюл почалась чотири роки тому на Кіровоградському заводі «Динамік». Прийшла дівчина сюди після закінчення машинобудівного технікуму. Тепер Лариса працює контролером в електроарматурному цеху. Свою працю вона поєднує з навчанням на вечірньому відділенні філіалу Харківського політехнічного інституту.
На знімку: контролер Лариса БАДЮЛ (зліва) перевіряє якість лустрового електропатрона у Катерини МАКОВЕЦЬКОЇ.
Фото В. КОВПАКА.

НА ФОРМУВАННІ СОСТАВІВ — ТЕПЛОВОЗИ

У ФАСТИВСЬКОМУ і Кременчуцькому парках Знам'янського залізничного вузла з'явилися нові вітчизняні маневрові тепловози потужністю в одну тисячу кінських сил. На кожному такому локомотиві — автоматичні пристосування, які дозволяють машиністу зі свого робочого місця відчеплювати тепловоз від вагонів. Все це дозволяє оперативніше проводити розбір і формування поїздів. Так, при допомозі автоматички зникла ручна праця зчіплювача. Нещодавно маневровим тепловозом бригада складача Олександра Курінного і машиніста Григорія Вишневіського

сформувала на п'ять составів більше, ніж раніше, коли формування проводилось при допомозі паровозів.

Пленум ЦК КПРС надихнув знам'янських залізничників на нові трудові звершення. Зараз маневрові бригади працюють ще з більшим ентузіазмом, стараться прискорити просування вантажів через залізничний вузол. З вогником працюють машиніст маневрового тепловоза Василь Десятников і його помічник Микола Хом'яченко.

В. ПРАВЕЦЬКИЙ, помічник машиніста Знам'янського локомотивного депо.

НОВИНИ

ЯРОСЛАВСЬКІ шинники виготовили першу партію шин із змінним протектором для вантажних машин «ЗІЛ-130». Конструктори створили нову шину із змінним протектором і для машини «ГАЗ-53».

У РАЙОНІ Львова почато підготовчі роботи по електрифікації залізниці Львів-Київ завдовжки 570 кілометрів.

СЕЛЕКЦІОНЕРИ Бірючеської дослідної станції (Ростовська область) вивели високоврожайний сорт цибулі — «Іспанський № 313». В цьому році з кожного

з трьох гектарів поливної ділянки працівники станції зібрали по 350 центнерів такої цибулі. Одна цибулина важить від 900 до 1200 грамів.

У ЦЕНТРІ Києва споруджено нову школу. Тут є виробничі майстерні, навчальні кабінети і лабораторії, зимовий сад, актовий і спортивний зали, плазвальний басейн. Це одна з 16 шкіл, споруджених у цьому році в столиці України.

У ЗАПОРІЖЖІ на Дніпровському механічному заводі освоєно випуск електричних козлових кранів, що піднімають 100-тонні вантажі на висоті 40 метрів.

НОВИНИ

ПРО ГАЛИН МОГЛО Б БУТИ МЕНШЕ

ВОСЬМИСОТЕННИЙ загін комсомольців представляли делегати другої комсомольської конференції Кіровоградської швейної фабрики...

Багато славних справ на рахунок у фабричних комсомольців. Комсомольсько-молодіжні бригади Євгена Гармура та Ладії Ластовіної удостоєні звання бригад комуністичної праці...

Але не перелічені успіхи були в центрі уваги виступаючих. Головне, на що звертали увагу делегати, — це наближення комітету комсомолу до виробничої діяльності фабрики...

Бригада майстра-комсомолки Л. Савенко на протязі року жодного місяця не виконала виробничого плану. Тільки за десять місяців цього року бригада недодала 9.500 пар чоловічих штанів...

В цехах багато бруду. Бувають випадки, що разом з відходами виробництва з цеху вивозять і окремі деталі виробів, нитки. Такі питання порушили в своїх виступах делегати В. Гаюн, М. Шостаківська, начальник цеху І. Д. Гудак та інші...

тар партійної організації фабрики В. Т. Шматуха.

Проводилось багато рейдів в цехах, перевірявся санітарний стан, економія електроенергії, якість продукції, але мало приділялось уваги прихованим резервам виробництва...

Делегати цілком правомірно запитували: — Чому в нас жодна бригада не працює без контролерів?

— Чому забули комсомольські активісти про «Книгу корисних пропозицій», виставлену на видному місці в цеху номер 2?

Лише чотири записи зроблено в тій книзі, останній з них датований жовтнем минулого року. І навіть те, що на протязі року комсомольцями фабрики впроваджено лише 11 рацпропозицій, не стурбувало комітет комсомолу.

Багато уваги приділяли делегати виховній роботі серед молоді. На прогалини в цій галузі вказували С. Константинова, Т. Духобор, С. Кантор, В. Кармазіна, Л. Селедей, Л. Стрельцова.

Різко критикували комсомольці і роботу окремих політгуртків, рідколегій стінгазет; говорили й про упушення в культурно-масовій та спортивній роботі. Мало цікавився комітет побутом молоді. А звідси й наслідки. Мало молоді бере участь в роботі гуртків художньої самодіяльності...

В роботі конференції взяв участь і виступив перший секретар обкому ЛКСМУ О. Ф. Мальований.

На організаційному засіданні комітету комсомолу секретарем комітету обрано Раїсу Мельник, заступниками — Віктора Лисаковського та Ольгу Вірич.

М. ОВЧАРЕНКО.

ВНИНІШНЬОМУ РОЗМОВА НА ЧИСТОТУ

ВНИНІШНЬОМУ році всі колективи підприємств залізничного вузла переживали труднощі — їм довелося і збільшений план перевозок народногосподарських вантажів виконувати і готуватися до переходу на електричну тягу...

Комсомольська організація локомотивного депо влаштувала вечори відпочинку, комсомольські вечілки, вечори молоді сім'ї, але ніхто не подбав про те, щоб цей досвід став надбанням всіх комсомольських організацій...

Комітети комсомольських організацій не турбувалися про те, щоб комсомольці брали участь в гуртках художньої самодіяльності.

Промовці на вузловій конференції наводили приклади, коли на багатьох підприємствах добре налагоджено роботу гуртків художньої самодіяльності, але в цьому немає ніякої заслуги комсомольських ко-

митетів. Серед гуртківців 90 процентів літніх залізничників і лише решта — комсомольці і молодь. В дистанції колії комсомольці декілька разів бралися за створення гуртків художньої самодіяльності, але справу не довели до кінця.

Помічник машиніста локомотивного депо Володимир Слівін, виступаючи на конференції, сказав:

— Вузловий комсомольський комітет і його секретар Валерій Богуславський зовсім не займався організацією культурного дозвілля молоді. А коли б він цій важливій справі приділяв належну увагу, то можна б було не рідше одного разу на місяць влаштувати вечори молоді, частіше організувати вечори в червоних кутках.

На вузлі добре розвинений такий вид спорту, як футбол. Майже на кожному підприємстві є футбольна команда. Але інші види спорту поки що не культивуються.

Голова райкому профспілки робітників залізничного транспорту С. С. Шварц в своєму виступі на конференції заявив, що напередодні Жовтневих свят на залізничному вузлі була спроба провести спортивну естафету, але для участі в ній з підприємств прибуло... лише чотири спортсмени.

Для молоді майже не читалися лекції, не влаштувалися цікаві диспути, дуже мало зроблено по залученню молоді до навчання. У вагонному депо, де секретарем комсомоль-

ської організації Володимир Кирилов, понад 30 комсомольців не мають середньої освіти.

— Комсомольська організація дистанції, будов і споруд добила, щоб всі її члени стали учнями вечірньої школи робітничої молоді, — сказала в своєму виступі комсомолка Ніна Арбузова. — Але начальник дистанції т. Книжник і виконроб т. Волинський не створюють комсомольцям умов для навчання. Тому більшість з них часто робить пропуски уроків, невстигає, кидає школу.

Секретар міського комітету комсомолу М. Лисенко, вказували делегати конференції, жодного разу не був на підприємствах. Він здебільшого знаходився в колгоспах. Міський комітет ЛКСМУ часто відкликав секретаря вузлового комітету В. Богуславського, навантажуючи його різними дорученнями.

Конференція зобов'язала вузловий комітет налагодити роботу з активом, домогтися, щоб на всіх підприємствах комсомольська робота була піднесена на рівень завдань, поставлених XIV з'їздом ВЛКСМ та листопадним Пленумом ЦК КПРС.

М. ЛАНТУХ.

м. Знам'янка.

Завідують кафедрами без оплати

ЩЕ КІЛЬКА років тому філіал Харківського політехнічного інституту в Кіровограді мав зовсім мало викладачів і студентів. Але проходив час, зростає контингент студентів. Довелося створити кафедри. Завідувати ними з'явилися самі викладачі на громадських засадах, оскільки за штатним розкладом таких посад не передбачено.

Чи не найбільше турбот припало на долю Тетяни Пилипівни Кушнірової, яка очолила кафедру суспільних наук. Колектив викладачів чималий, а треба ж добре розпланувати учебний процес, переглянути плани кожного, проконтролювати їх виконання. Та ще й наукова, методична діяльність. До своїх обов'язків Т. П. Кушнірова завдяки ставилася сумлінно.

Зараз на громадських засадах завідує кафедрою вищої математики і нарисної геометрії П. М. Скибицький, кафедрою загальної хімії і фізики — А. І. Сайманова, кафедрою загальнотехнічних наук — І. В. Тороп, кафедрою іноземних мов — П. М. Стрілецький.

І. ШЕНДРИК, секретар партбюро Кіровоградського філіалу ХПІ.

В «Молодому комунарі» (№ 119) була вміщена замітка «Де відпочити тваринникам?».

Як повідомив секретар Новгородківського райкому партії т. Паршук, червоний куток на фермі колгоспу імені Димитрова приведено в належний порядок, виготовлена Дошка показників, визначені зобов'язання кожної доярки, свинарки; регулярно надходять в червоний куток газети, журнали і книги. Тут же проводяться заняття й наради тваринників. Будівництво ж клубу досі не закінчено.

Такий він, ФЕДЯ!

НЕПОПРАВНЕ лихо спіткало Тою і Федю Онисюків — після тяжкої хвороби помер батько. Розуміли сироти — великої втрати не ворнеш. Та їх непокоїло й інше. Мати, яка і так нездужала останнім часом, тепер зовсім занепахла духом. Немає батька, немає господаря дому. І Федя, як старший брат, вирішив: «Піду працювати в колгосп, може, хоч це розрадить трохи матір. Звичайно, і допомога хоч якась буде. А школа? У вечірній клас ходитиму».

Спершу працював пастухом. Колгоспних корів випасав. Потім — майже два роки доярком. Трудився сумлінно. Не раз приносив радісні звістки додому: то за високі надой йому вручили премію, то правління артілі кращому дояру оголосило подяку.

Бачив, як в очах матері оживали вогники. Раділа — в домі з'явився господар, її син — один з кращих трудівників у артілі. Цієї осені групу корів, яку доглядав Федір, перевели на ферму віддаленої бригади. Але тваринництва хлопець не залишив. Тепер він разом з напарником Андрієм Янчуком доглядає 119 голів молодняка. За два місяці хлопці вже здали державі 30 центнерів м'яса.

День Федора проходить в турботах на фермі. А прийде вечір — поспішає він до школи. — Стараний хлопець, — кажуть про нього на селі. Л. ПОЛИЩУК, наш позаштатний кореспондент. Колгосп імені Чапаєва Голованівського району.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР» 7 грудня 1962 р., 2 стор.

ВКЛАД МАЙБУТНІХ КОЛІЙНИКІВ

ГРУПА учнів Знам'яньського технічного училища № 2 (бригадири-колієвники) під керівництвом майстрів виробничого навчання П. С. Гребенюка та О. Т. Голика достроково виконали річний план.

Тільки за останній час колектив замінив дванадцять стрілочних переводів, 3800 метрів рейок, 895 шпал та підняв 1362 метри залізничного полотна. Це велика допомога колективу дистанції колії в зв'язку з переходом дільниці на електричну тягу. Як справжні майстри, уже

тепер працюють учні Ілля Ніколенко, Микола Пипенко, Олександр Дубівка, Микола Коваленко, Василь Неукритий та багато інших.

Всі учні перевиконують денні норми на 120 процентів. За досягнуті успіхи у виробничому навчанні, перевиконання річного плану колективу цієї групи присуджено перше місце по училищу та вручено перехідний випел.

І. КОВАЛЕНКО, майстер виробничого навчання Знам'яньського технічного училища № 2.

В МАРТЕНИ СЕМИРІЧКИ

ПО 125 кілограмів металевого лому на кожного учня заготовила і здала на пункт «Втормету» Мюнівська початкова школа Бобринецького району в третьому кварталі цього року.

Виконком обласної Ради депутатів трудящих і обком комсомолу присудили їй другу грошову премію в сумі 30 карбованців. Бобринецький сільсько-

господарський технікум за десять місяців в півтора рази виконав річний план збору брухту, здавши 15 тонн лому чорних металів.

Степанівська восьмирічна школа лише в жовтні здала 2,3 тонн брухту — по 25 кілограмів на кожного учня. Збір металолому в районі триває.

П. ТЕПЛЮК, Бобринецький район.

РЕПЛІКА НУ Й ФАНТАЗЕР ВИ, ХАРЛАМПІО КУЗЬМОВИЧУ!

ЛИСТ, який надійшов до редакції з Новомиргородського району, підписали шість працівників побутового комбінату № 1. Зміст його короткий: автори листа і їх товариші працювали на збиранні кукурудзи в одному з колгоспів району. Артіль виплатила їм за виконану роботу, а дирекція комбінату відмовилася нарахувати зарплату. Редакція надіслала лист в Новомиргородський рай-

виконком. А там почитали і вирішили... відписатися.

Заступник голови виконкому Харлампій Кузьмович Коваль замріяно подивився на стелю, і вмить з'явилася на світ суха казенна відписка: «На Ваш № 417 від 15 жовтня 1962 року виконком повідомляє, що згідно постанови обкому партії і облвиконкому, робітникам

ДРУГИЙ ЕКЗАМЕН КАТЕРИНИ ГУЛІЙ

Комсомольсько-молодіжна ланка Катерини Гулій з колгоспу імені Шевченка Миргородського району Полтавської області добила в цьому році чудового успіху: збирала по 101 центнеру сухого зерна кукурудзи на площі в 30 гектарів і по 75 центнерів на 70 гектарах. Молоді кукурудзіводи успішно витримали екзамєн, перевиконавши своє зобов'язання.

Зараз ланкова Катерина Гулій готується до здачі другого екзамєну: за третій курс Полтавського сільськогосподарського інституту, в якому вона навчається заочно. На знімку: Катерина ГУЛІЙ на заняттях в інститутській лабораторії. Фото П. КЕКАЛО. Фотохроніка ТАРС.

і службовцям, які тимчасово направлені в сільськогосподарські роботи в колгоспи, виплачує артіль по встановлених нормах, а підприємство за період роботи в колгоспах не виплачує». Ну й фантазер Ви, Харлампію Кузьмовичу! Такої постанови, яку Ви самі вигадали, обком партії і облвиконком ніколи не приймали. А щоб Ви достеменно знали, то було рішення обкому партії і облвикон-

кому. В цьому документі говориться, що робітникам і службовцям, які залучаються на сільськогосподарські роботи, зберігається 50 процентів середнього місячного заробітку. Колгосп же в свою чергу нараховує оплату за виконану роботу. Так що поменше фантазуйте, Харлампію Кузьмовичу. І об'єктивніше ставтеся до справедливих скарг трудящих.

Дружба

Столиця Чехословацької Соціалістичної Республіки — Прага.
Вид на Вацлавську площу.

přátelství

ДРУЖБА... По-різному вимовляється це слово в українській і чеській мовах. Але воно однаково близьке і зрозуміле чехові і словакові, росіянинові і українцю, вірмену і таджику, білорусові і грузину. Бо в дружбі — наше почуття до братнього народу Чехословаччини.

У суворих випробуваннях років війни і післявоєнного періоду гартувалася дружба народів Радянського Союзу і Чехословаччини. Чудові плоди приносить вона народам-братом. В дні місячника радянсько-чехословацької дружби, який зараз проходить, ми оглядаємо ці плоди. Вони — в економіці, в культурі, у серці кожної людини. Ми радіємо з них, і в захопленні кажемо:

— Хай міцніє і квітне вічна й непорушна дружба народу Чехословацької Соціалістичної Республіки з народами могутнього Союзу Радянських Соціалістичних Республік!

Відвідали ми і Південно-Словацьку область. Що нам тут особливо сподобалось?

Що здається гідним наслідування? В області відчувається нестача кваліфікованих кадрів для сільського господарства. І Чехословацька Спілка Молоді вживає енергійних заходів для виховання молодих фахівців. Юнакам і дівчатам після закінчення восьми класів надається можливість вступити в училище механізації сільського господарства. Крім цього, при кожній МТС організовані спеціальні курси.

Хочеться розповісти про досвід підготовки спеціалістів для сільського господарства в Галатському технікумі. У його розпорядженні — 480 гектарів землі. Строк навчання — два роки. На базі цього учбового закладу створено училище. Характерно, що в програмі значне місце займає практика.

Нам було дуже приємно довідатися, що в братній країні добре знають нашого земляка Олександра Гіталова. Досвід його роботи вивчається і активно впроваджується у виробництво. В Чехословаччині вже багато бригад вирощують кукурудзу з застосуванням комплексної механізації.

Наші молоді друзі щиро люблять свою прекрасну країну, прагнуть зробити її ще красивішою, багатшою. Під час подорожі ми неодноразово бачили юнаків і дівчат, які закладали сади. «Мині небагато часу, — говорили нам чехи, — і наша Батьківщина перетвориться у чудовий квітник».

Я вже говорив про сердечні зустрічі з чеськими хлопцями і дівчатами. Особливо мені запам'яталася одна — з молоддю державного господарства в Південно-Чеській області. Нам розповідали, що до того, як ЦК ЧСМ прийняв рішення про шефство Чехословацької спілки молоді над гірськими районами, де було відстале господарство. На заклики Центрального Комітету сюди приїхала молодь, почала працювати на тваринницьких фермах, власноручно побудувала необхідні приміщення. Зараз це господарство — одне з кращих в області.

Зустріли нас з букетами квітів, міцними потисками рук. Луннали гуки: «Хай живе дружба!». «Привіт радянським друзям!».

Звичайно, в невеликій статті немає можливості поділитися з читачами і частиною вражень від цікавої, корисної подорожі. Вони значно яскравіші, різноманітніші, а головне, стали ще одним свідченням великої дружби між двома братніми народами.

О. МАЛЬОВАНІЙ,
секретар Кіровоградського обкому комсомолу.

14 ДНІВ У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ

ЦІ ДВА тижні надовго залишаться світлим спогадом в моїй пам'яті. Я згадувати теплі, сердечні зустрічі з юнаками і дівчатами братньої країни, задушевні розмови і пристрасні дискусії, вечори відпочинку і...

А втім, розповім все по порядку. Восьмого жовтня ми виїхали в Чехословацьку Народну Республіку. Ми — це делегація ЦК ВЛКСМ, до складу якої входили секретар ЦК ВЛКСМ В. Дувакін, механізатор з Краснодарського краю О. Долгарьов, голова колгоспу з Литви А. Матеюнас, доярка з Підмосков'я Л. Сисоєва і автор цих рядків. Ми ставили собі за мету ознайомитися з роботою організації Чехословацької спілки молоді на селі.

За час нашої подорожі ми відвідали Прагу, Братиславу, побували в кооперативах, в державних господарствах, на машинобудівному заводі в Братиславі і на заводі імені «Победоносного фебруарія». Всього відбулось біля 35 зустрічей.

В Чехословацькій Народній Республіці нараховується один мільйон чотирьох тисяч членів ЧСМ. Всі вони працюють на виробництві, у сільському господарстві. Слід відзначити, що молодь Чехословаччини приділяє величезну увагу розвитку сільського господарства, добре трудиться в кооперативах і державних господарствах. Взяти хоч би Банско-Бистрицьку область в Словакії. Місцева організація ЧСМ взялася за те, щоб значно підвищити родючість ґрунту в гірських і передгірських районах. З цією метою створюються так звані кейдові господарства. В їх будівництві активну участь беруть студенти вищих учбових закладів, учні технікумів. Працюють, головним чином, під час канікул. Догляд за ґрунтом, вивезення на поля великої кількості перегною дали добрі результати. Якщо раніше з одного гектара збирали по 20 центнерів сіна, то вже в цьому році його було зібрано вісімдесят центнерів.

Велике значення Чехословацька спілка молоді приділяє меліорації ґрунту. Юнаки і дівчата взяли зобов'язання провестися ці роботи на площі 10.500 гектарів.

Кавалер воєнного хреста 1939 року

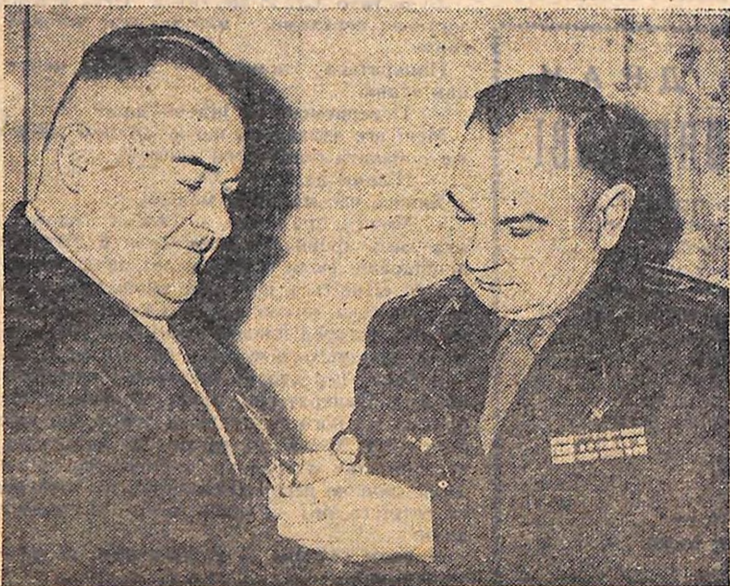
РІЗНІ роки війни. Героїчний степовий рейд по Україні. Нерівні важкі бої за міста і села Сумської, Полтавської, Харківської, Кіровоградської, Одеської, Київської та інших областей, звільнення військовополонених. Багато важких воєнних доріг пройшов наш земляк Григорій Андрійович Мельник у складі загону генерала М. І. Наумова. Г. А. Мельник був у ті часи начальником штабу.

Потім — незнайома земля Чехословаччини. Приземлилися в районі міста Лоуни. Григорій Андрійович в перші ж хвилини після приземлення був важко поранений. Парашут Віри Моргунової опустився над самим містом. Зав'язався нерівний бій. 15 гітлерівців скосила метка рука Віри. Остання, шістнадцята куля обірвала молоде життя комсомолки з Ростова-на-Дону.

Та сильні духом були ті дев'ятеро, що залишилися живими. Знадто велика була у них воля до перемоги. Нові й нові люди приходили в партизани. І ось партизанська бригада нараховує вже 2 тисячі чехів і словаків. То була робота Григорія Андрійовича та його бойових побратимів тт. Ястремського, Косенка, Кнїша, Малишева, Морякова, Торосяна. Г. А. Мельник був командиром загону.

...Минули роки. Та не забулись славні дні боротьби за звільнення Чехословаччини, за свободу народу. Добре їх пам'ятає Григорій Андрійович. Йому напередодні Дня Конституції вручені почесні нагороди. За активну участь у звільненні Чехословацької Республіки уряд ЧСР нагородив Г. А. Мельника Знаком чехословацького партизана, а міністр народної оборони — воєнним хрестом 1939 року.

На знімку: воєнок м. Кіровограда, Герой Радянського Союзу полковник Дмитро Іванович ОСАТЮК вручає майору запасу Григорію Андрійовичу Мельнику Знак чехословацького партизана і воєнний хрест 1939 року.
Фото В. КОВПАКА.

ВСЮДИ БУВ — ЗНАЙШОВ РЕЗЕРВИ

ЛІСТІВКА була дотепна. Її, напевно, придумала молода дозою чеського гумору. Невелика за розміром — можна майже всю прикрити рукою, проста за задумом: темні сліди ніг на світлому фоні, наче тут хтось пройшов, крупними літерами через увесь аркуш підпис «автора» — «Вшуды был» (по-українськи значить «Всюди був») і дрібними літерами по краю: «шукаю машини й матеріали, які давно не використовуються». Вона з'явилась в один з похмурих днів середини жовтня на багатьох машинах, деталях і матеріалах у двох цехах празького машинобудівного заводу «ЧКД-Соколово».

...Рух «Всюди був» задумали гарячі голови хлопців і дівчат із організації Чехословацької спілки молоді одного з великих в Чехословаччині заводу «ЧКД-Соколово». Вони створили дві невеликі комплексні бригади, в які увійшли представники від загальнозаводського комітету ЧСМ, від комітетів перинних орга-

нізацій і від контрольного молодіжного поста, а також молоді робітники заводу, добре знайомі з виробництвом, — робітники, технологи, плановики. А добротильних помічників було хоч відбавляй. Вибрали два цехи, що викликали найбільшу занепокоєність: в ковальському цеху найбільше споживалось матеріалів, в компресорному найбільше спрацювало машин.

Не знали, з чого почати. Порадилися, і шлях вибрали правильний. Вирішили подивитись, який матеріал передбачалось здати в грудні як вторинну сировину. Те, що побачили, і засмутило, і обрадувало: багато цінного — ремені, захисна обкладка, гайки, втулки, дефіцитні контактори — це можна було використати. Пішли далі і «знайшли» невикористовувані машини — дев'ять місяців простояє шліфувальний верстат, за який було сплачено більше 280 тисяч валютних крон; два роки простояє мотор вартістю в 140 тисяч крон; рік не

працює зламаний довальний верстат, який коштує 52 тисячі крон і т. п.

За два дні «Всюди був» виявив лише в двох цехах заводу заморожених цінностей більш, ніж в 1250 тисяч крон. Але це лише одна сторона справи. Інша, більш важлива і більш важка, — виправити недоліки: відремонтувати машини, потім пустити їх в дію або передати іншим заводам, здати як вторинну сировину зовсім застарілі верстати і матеріали, пустити у виробництво все, що можна.

Менш ніж через тиждень результати рейду «Всюди був» з празького заводу «ЧКД-Соколово» з'явилися в газеті «Млада фронт». Заводська організація ЧСМ звернулася через газету до всіх чехосемівців країни провести такі рейди на своїх заводах.

На чехословацьких підприємствах почався новий молодіжний рух.

Тетяна КУДРЯВЦЕВА.
(ТАРС).

МОЇ ДРУЗІ

ЧЕХОСЛОВАЦЬКІ друзі... Скальки їх у мене? Важко сказати — не перелічиш усіх.

Більше року минуло, як повернувся я з туристської поїздки по мальовничій країні. Та й сьогодні перед очима зримо постають ті далекі і пам'ятні дні, люди, з якими довелося зустрічатися.

Всі, з ким ми зустрічалися, нас добре приймали, всі нас гаряче вітали, всі ставилися до нас по-братерськи. З деякими у мене зав'язалася переписка.

Всі мої знайомі добре володіють російською мовою, так що листуватися з ними не так вже й важко. З Вірою Каландровою познайомився... увіть собі, в Кіровограді. Вона приїхала

в наше місто відпочивати влітку минулого року. Ми ходили у кіно, на концерти. Знайомі її з своїми друзями. Віра повернулася додому. А незабаром я поїхав у Чехословаччину. Була в мене велика карта Праги. Відшукав на ній вулицю Вискубуцова, де живе Віра, і почав добиратися туди. Добре, що чехи володіють російською мовою та існує міжнародна мова жестів.

Знайшов потрібний будинок. Піднявся на 5-й поверх. Дзвоню — ніякої відповіді. Обійшов декілька кварталів. Знову дзвоню — і знову нічого. Так ходив раз за раз по п'ять. Нарешті став Віру. Вона була на бригаді (по нашому — в колгоспі) на збиранні врожаю.

Увечері того ж дня зустрілися біля отелю «Європа», де ми жили. Віра познайомила мене з своїми подругами. Дівчата показували мені вечірню Прагу, а потім вирішили дещо «просвітити» мене (набути, Віра щось їм розповіла про танці в Кіровограді) — повели на танці в так званий Словацький дім.

Тоді ж познайомився з Олександром Жегоцьким. Він вже закінчив на той час Карлов університет. Хлопець розповідав нам про Прагу. Він закоханий у своє місто і може про нього говорити дуже багато. Був він у Москві та Ленінграді. Чудово знає історію нашої країни, її місцевість.

А вже в самій Братиславі я зустрівся зі своїм колегою — будівельником Рудольфом Бріджихом. У нас майже все однакове: і вік, і освіта, і посада. Рудольф довго показував мені об'єкти, пояснював методи праці чехословацьких будівельників, знайомив зі своїми друзями. Довго ходили ми по будові, а потім переглядали креслення. На місці вирішували деякі питання, навіть сперечалися, словом, все було так як поміж кращих друзів.

Взагалі ж, у мене багато більше друзів в Чехословаччині, ніж я назвав.

Мої друзі — ті, з ким я познайомився у Чехословаччині і ті, з ким я не зміг познайомитися. Мої друзі всі чехи і словаки. Вони і ваші друзі. Вони друзі всього нашого народу.

Г. МАЛОБРОДСЬКИЙ.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»
7 грудня 1962 р., 3 стор.

У НАС В ГОСТЯХ ЖУРНАЛ

НАШ ДЕВІЗ: МОЛОДІСТЬ!

НА МІЙ погляд, не варто та й не мрж-на виділяти з нашого життя якусь особливу, молодіжну сферу. Наш час тим і характерний, що в усіх галузях людської діяльності — від поезії і до космічної науки — молодь виступає пліч-о-пліч з визнаними «метрами», і ця співдружність базується на взаємобогаченні і взаємодопомозі. Чи варто нагадувати про те, що культ особи, принципом якого було сліпе підкорення авторитетові незалежно від його якостей, завдав чималої шкоди і молоді. Адже не секрет, що в той час приживалася думка, ніби треба відростити бороду, а потім вже братися до значних справ. А це, з свого боку, викликало у молоді настрої утриманства, пасивність думки, ставало на перешкоді дерзання.

Нині, завдяки мужній лєнінській політиці нашої партії, ми всі дихаємо чистим повітрям принципівості, святково і згуртовано будемо комунізм.

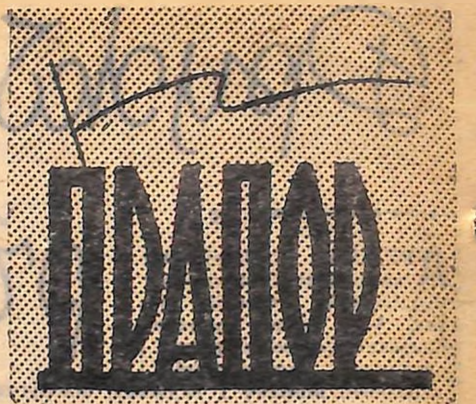
Мені, як працівникові літературно-художнього журналу, природно передусім хочеться говорити про літературу. В цій галузі яскраво помітна ця нова риса нашої молоді — брати на себе повну міру загальнолітературних обов'язків, не просити скидок на свою вікову молодість, глибоко і мудро відтворювати життя нашого народу.

Ви всі добре знаєте журнал «Юність». Можливо хто зі мною й не погодиться, але молодіжність цього журналу полягає зовсім не в молодіжності тем. Значна кількість творів піднімає проблеми загальнонародного, а то й загальнолюдського звучання. Річ в тому — і це прекрасно, — що твори ці належать «філософам без бороди» — молодим

письменникам, які, між іншим, чудово уживаються на сторінках «солідних органів» з своїми «бородатими» побратимами.

Молодість і безбородість — ці два слова дуже пасують і до літературно-художнього журналу «Прапор», органу Спілки письменників України. Передусім тому, що це наймолодший в нашій республіці журнал. І по-друге, тому, що на його сторінках широко представляється літературна молодь. Значенням поезії багато що скаже, наприклад, такий факт, що перші вірші Миколи Вігрнєвського і Віталія Коротича були надруковані саме в «Прапорі», що останні великі твори Ліни Костенко і Дмитра Павличка також опублікував цього року наш журнал.

Серед творів по-справжньому молодих, молодих своєю енергією і почуттями, але написаних зрілою рукою видатного майстра, я хочу назвати чудовий роман Юрія Шовкопляса «Людина живе двічі», який друкувався в нашому журналі і який нині висунуто на здобуття Лєнінської премії. В наступному році буде опублікована заключна частина трилогії Ю. Шовкопляса. Говорачи про «портфель» майбутніх номерів, хочеться звернути вашу увагу на першу талановиту повість поетеси Ліни Костенко. Я гадаю, що ви також з інтересом прочитаете повісті молодих прозаїків,

що дебютували цього року — Євгена Гуцала, Валерія Шевчука і Володимир Дрозда. Вони будуть опубліковані на початку 1963 року.

В новому, щойно відкритому розділі «Сторінки пригод, мемуарів, фантастики» будуть подані нові науково-фантастичні твори В. Владка («Гість з космосу»), І. Єфремова («Лезо бритви»), В. Гончаренка («Арешт власівського штабу») тощо.

Вашу увагу, безперечно, привернуть «Турніри літоб'єднань України». Це буде своєрідна форма творчого змагання на сторінках журналу молодих літераторів. Арбітрами цих змагань запрошені провідні письменники республіки, які тут, на сторінках журналу будуть давати свої оцінки творам літоб'єднань.

Запрошуємо вас, дорогі друзі, до участі в нашому журналі, і сподіваємося на вашу дружбу і підтримку.

Р. ТРЕТЬЯКОВ,
відповідальний секретар журналу «Прапор».

Семен ЖУРАХОВИЧ.

МОНУМЕНТ

НІ ДЕНЬ, НІ НІЧ. Біле марево над містом. Світиться небо, світиться Нева. Здається, ще трохи, ще чверть години — і зійде сонце. Воно вже, мабуть, викотилось із-за обрїю й ось-ось підніметься над спорудами, над верховіттям дерев.

Насправді ж ніч тільки-но запала. На годиннику лиш початок дванадцятї. До сходу сонця чекати ще довго. Застигла ріка. Майже не чути міського гомону. Зрідка з'являються і зникають перехожі. Їхні обличчя здаються блідими, суворими, очі проїняті задумою. Незвичайна ніч кладе на них свою печать.

Я її вперше бачу, червню лєнінградську ніч. З дивним небом, з дивним світлом, неначе просянним кризь густе сито.

Ми зупинились біля Нєви, я і Олексій Дмитрович Панкратєв, людина, яка за кілька днів стала мені найдорожчим другом. Не знаю, чи буває так у житті. Зі мною сталося. За ці дні я взнав усе його життя. Цього було досить, щоб полюбити цю людину і щоб зразу ж побільшало мудрості й свини.

Панкратєв походить з родини путиловських робітників. Його батько і вмер на заводі в час блокади. Ліг відпочити біля ремонтваної гармати і вже не підвіся. І сам Олексій Дмитрович замолоду був путиловцем. Ви пам'ятаєте це слово? В самому його звучанні — путиловець! — вчувається розкотистий грім сімнадцятого року.

Глянувши на заснулу ріку, що тьмяно відбивала фосфоричне світло, яке сяяло згорн, ми поволі пішли вздовж набережної. Здавалося, про все було сказано. А те, чого ми не встигли один одному сказати, договорило мовчання.

Десь чекала нас домівка. Та годі було такої ночі думати про сон.

Ми проминули колишній Зимовий і вийшли на Площу декабристів. Розступились дерева, і перед очима постав силует могутнього вершника, який безжальними руками підняв на диби коня біля самого краю гранітної скелі.

— Летить! — тихо сказав Панкратєв. Він дивився на монумент трохи примруженими очима, круг яких рясніли тоненькі зморшки. В тому погляді й не бачив ні захоплення, ні милування. Холодний, строгий і оцінюючий погляд.

Потім глянув на мене і сказав: — Я вже розповідав тобі, що повернувся в Лєнінград в п'ятдесят шостому році. Першого, другого, третього дня все здавалося дивним. Озирався і не вірив, що я дома. А потім... Потім з'явилось таке почуття, ніби я і не розлучався з Нєвою, заводом, проспектами... Може, тому, що всі ті роки — в засланні — частиною душі я жив у своєму Лєнінграді. Марив цими вулицями, блукав ними. Від цього не було легше, запевняю тебе. Це тільки в книжках пишеться інакше. Мовляв, уяв

Іван ДРАЧ

ОДА ЧЕСНОМУ ВОЯГУЗОВІ

Ти вбив свій горизонт і небо отруїв,
Дав дулю сонцєві і плюнув в очі хмарі,
Живеш повзком, і помисли свої
Ростиш в клоаці з підлістю у парі.
Багатограшний ти аж круглий, ніби вул,
Влоголовий метр із чорним піднебінням.
Співаєш пісню все одну і ту ж,
Що рахїтичне наше покоління.
Такі Ми не густо крїчимо «ура»,
«Ура» в нас пахне хлїбними дарами.
А здохнути тобі давно прийшла пора,
А нам —

покласти на язик твій
камїнь.

Люблю я Вас і віддаю чолом —
Стружку для Вас міцні дубові мари.
Пишіть!

Колїсь мій Тузик за столом
Перечитає Ваші «мемуари».

дає змогу бодай на годину забути те, що навкруг тебе. Брехня! Нічого не можна було забути.

Але, закривши очі, я міг бачити Лєнінград майже так само, як оце ми бачили його з тобою сьогодні, вчора, позавчора... І не лише знамениті споруди, а й такий собі, здавалося, давно забутий будинок, де жили мої заводські друзі, чи тиху бічну вулицьку на Василівському острові. Все міг побачити, закривши очі. Тільки цей монумент я не міг уявити так чітко, як усе інше. Неначе в тумані розпливалися і вершник, і кінь, і кам'яна брила під ним.

І ось повернувся я до Лєнінграда, блукаю понад Нєвою, виходжу на цю площу. Стою, дивлюся... Мідний Вершник. Мимоволі починаю шепотіти пушкінські рядки, знані — відколи пам'ятаю себе. Це було влітку. Як завжди, тут людно. Багато хто вперше бачить пам'ятник. Одні мовчать, інші стиха перемовляються. Раптом чую: «Гляньте, яка змія під конем. Зараз Петро її розчавить...»

Знаєш, тієї хвилини мене взяла лють. А ще дужче відчув біль і гіркоту, таку гіркоту, що горло перехопило судорога.

Подумай тільки: яка це страшна річ, простодушна довіра людей. Тисячі й тисячі проходять тут і кажуть одне одному: «Дивись, як він чавить змію». Минають роки, роки, й знов те саме: «Дивись, як він здивив коня. Ще мить, і ковані підкови опустяться на голову змії».

Яка це небезпечна й трагічна помилка, кинути поверховий погляд і зробити заспокоєний висновок: змію приречено. А коли збагнути суть явища, коли проникнути в задум, в святе святих художника, митця, що виявляється тоді?

Всі знають знаменитого Фальконе, автора цього монумента. Але майже ніхто не пам'ятає імені скульптора, який виліпив змію і який добре знав, що володар імперії не зачепить її з тої простої причини, що змія йому не ворог, а спільник. Вона ж служить опором, і саме завдяки їй цар міг так здивити коня, так високо піднятися... Він був справжньою людиною, той волелюбний майстер, той забутий скульптор. Він кинув свій осуд, свій виклик можновладцям: «Не лукавте! Я знаю, в чому суть. Фальшива велич, бундючна поза — усім цим завдячуєте гадїні».

Панкратєв звинув очі, гостро вдвляючись у туманну далечїнь ріки. Але я розумів, що зараз він нічого не бачив. Може, йому вчувався голос забутого митця, що дерзновенно викрив найбільшу таємницю свого часу.

— Ти, може, заперечив? — хмуро посміхнувся Панкратєв. — Петро... вікно в Європу. Прогресивна роль в історії... Але якою ціною? Кров, кров і кров. А щоб приспати довірливих підданців, удає, ніби ось зараз розчавить змію. Цар! — Панкратєв вимовив останнє слово так, як і повинен був його вимовити путиловець.

Було тихо. Стало ще тихше. Нева відсвічувала небо і частігла нерухома, мабуть, теж чекаючи, коли зійде сонце.

Панкратєв помовчав і знову кинув погляд на пам'ятник.

— Повернемось чи підемо далі?
Мені все здавалось, що незабаром зійде сонце. Я хотів побачити його перші промені.

— Підемо далі.
Якийсь час ми йшли мовчки.

— Можеш зрозуміти, — сказав згодом Панкратєв, — яка люте пройняла мене, коли в п'ятдесят шостому, прийшовши сюди майже через двадцять років, я знову почув: «Дивїться, він топче змію...» Чи є річ страшніша, ніж людська легковірність? Скажи... Мені хотїлось стати отут посеред площі, стиснути кулаки і кричати кожному: придивїться як слід, що все це означає!

Я бачив передчасно постарїле, зрізане зморшками обличчя Панкратєва. Бачив хворобливі мішки, що набрякли під його задуманими очима, що дивилися в глибїнь часів. Хто ж, як не він, що не схилив голови і не втратив віри в правду, опинившись віч-на-віч з найжорстокішою несправедливістю, міг найкраще розгледїти хитрїсть змії — прислужницї та лицємїрство її владки.

Дивним світлом — ні сонячним, ні місячним — світилося небо.

Над Лєнінградом мерехтіло біле марево — ніколи мною не бачена червїна ніч.

Дмитро ПАВЛИЧКО.

ПРИТЧА ПРО НЕНАВИСТЬ

Посварилися друзі колись.
І ненавистю їхні серця заплелись.
Один одному смертї жадав,
Стискала злоба їх серця, як удав.
Вже минуло їм по сімдесяти,
А ненавистю душі старечї горять.
Вже забули похалї діди
З-за чого-то колись розїшлися назавжди.

Одного все бажали вони —
Над суперником бачити віко труни.
Вже обом їм за сотню пішло —
Все жили один одному ніби на зло.
Вже літам своїм стратили лік,
Та ненависть велика тримала калїб.
Одного повесняного дня
Іх тіла розлетїлись, немов порохня.

Поховали обидвох, але ж
Навіть смертю ненавистї ти не уб'єш.
Із могили будяки, наче дрїт —
То серця ненавидячі вийшли на світ.

З УСЬОГО СВІТУ

БЕРЕЗА МІЦНІША ВІД ЗАЛІЗА

40 ВИДІВ берези
росте в нашій країні.
Один з рідкісних видів — залїзна береза —
росте в Приморському
краї. Її деревина своєю
міцністю майже не по-
ступається перед метал-
лами. Ця береза дуже
важка — тоне у воді і
може суперничати з зна-
менитим тропічним «за-
лїзним деревом» — «ба-
каутом».

Залїзна береза наби-
рає тепер промислового
значення. У лісгоспах
Приморського краю її
почали розводити штуч-
но.

Редактор П. МАРЧЕНКО.

В КІНОТЕАТРАХ МІСТА

Кінотеатр «Мир». «СЕРЕД
ДОБРИХ ЛЮДЕЙ». Початок о 10 год.
ранку, 11 год. 30 хв., 1 год. 10 хв., 2 год.
50 хв., 4 год. 30 хв. дня, 6 год.
10 хв., 7 год. 50 хв. та 9 год.
30 хв. вечора.

Кінотеатр «Сивашець». «ДНІ
КОХАННЯ». Початок о 10 год.
ранку, 12 та 4 год. дня, 6, 8 та
10 год. вечора. Для дітей «713
ПРОСИТЬ ПОСАДКУ». Поча-
ток о 2 год. дня.

Кінотеатр імені Дзєржин-
ського. «ГУСАРСЬКА БАЛА-
ДА». Початок о 9 год. ранку,
11, 1, 3 год. дня, 5, 7 та 9 год.
вечора.

Кінотеатр «Хронїка». Хро-
нікально-документальний фїльм
«По чорній стежцї». Демон-
струється без перерви з 10 год.
ранку до 9 год. вечора. Худож-
ній фїльм «ФРАНКО-ПОРТ». Поча-
ток о 9 год. 30 хв. вечора.

НАША АДРЕСА

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.

Ми завжди раді бачити вас, друзі, в себе!
Редакція працює з 10 години ранку до 6 години вечора.

Телефони редакції: редактора — 56-12, відповідального
секретаря — 50-14, відділів — 50-24.
«Молодой комуніст» — орган Кіровоградського обласного
комітету ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Кіровоградська обласна друкарня ім. Г. М. Дмитрова.

БК 00420.

Зам. № 7512. Т. 27.000.